

drøftelser med sektoren om etablering af et eller flere uafhængige energitransmissionsselskaber til varetagelse af systemansvar og drift af transmissionsnet for el og naturgas.

Staten har som ejer af DONG-koncernen taget det første skridt i gennemførelsen af den ejermæssige adskillelse af systemansvar på el- og gasområdet ved at etablere en uafhængig virksomhed til varetagelse af systemansvar og transmission for naturgas pr. 1. januar 2004. Finansudvalget tiltrådte således den 10. december 2003 Finansministeriets aktstykke nr. 71 om statens overtagelse af aktierne i DONG Transmission A/S fra DONG A/S.

I overensstemmelse med mandatet i aftalen af 9. maj 2003 har økonomi- og erhvervsministeren på regeringens vegne ført forhandlinger og indgået aftale med Elfor om etablering af en energitransmissionsvirksomhed, som skal varetage systemansvar og driften af det overordnede transmissionsnet for el. På baggrund heraf indgik økonomi- og erhvervsministeren aftale med et flertal af Folketingets partier den 29. marts 2004 om fremtidssikring af energiinfrastrukturen (bilag 1). Aftalen indebærer, at systemansvar og overordnet transmission for el fremover varetages som statslig virksomhed - EnergiNet Danmark - med det formål at sikre effektiv drift, udbygning af den overordnede infrastruktur og sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene. Aftaleparterne er enige om, at EnergiNet Danmark skal forblive i offentlig eje, som det allerede er sikret på gasområdet. Aftaleparterne er endvidere enige om, at EnergiNet Danmark oprettes ved lov som statslig virksomhed med egen bestyrelse med et selvstændigt driftsansvar inden for fastsatte rammer. EnergiNet Danmark vil endvidere skulle forestå en sammenhængende, helhedsorienteret planlægning, som kan danne grundlag for en vurdering af miljøforhold, markedsforhold, forsyningssikkerhed, energibesparelser, forskning og udvikling i forbindelse med et miljøvenligt og sikkert elsystem. EnergiNet Danmark underkastes indtægtsrammeregulering, krav til effektivisering under hensyn til virksomhedens særlige ansvar, og der kan ikke udloddes overskud til staten. Med sigte på forøget forsyningssikkerhed, skabelsen af velfungerende konkurrencemarkeder og indpasning af vedvarende energi skal der udarbejdes en plan for udbygning af den danske infrastruktur.

Aftalen indebærer endvidere, at den såkaldte kapitaltag løses ved, at begreberne fri og bunden kapital i elforsyningsloven ophæves. Der indføres en ny og mere enkel prisregulering, der skal sikre, at elpriserne ikke stiger som følge af ophævelsen af bunden kapital.

Herved sikres det, at forbrugerne fortsat tilgodeses. Som led i løsningen overdrages de overordnede net og systemansvaret til staten, mod til gengæld at opnå de lovændringer, der følger af dette lovforslag. Dette er der indgået aftale med Elfor om.

Lovforslaget indeholder derfor en hjemmel til, at økonomi- og erhvervsministeren på statens vegne kan overtage netvirksomhedernes ejerandele, hvilket vil ske uden skattemæssige konsekvenser for netvirksomhederne, idet Skatteministeriet parallelt med nærværende lovforslag har fremsat lovforslag herom. Økonomi- og erhvervsministeren vil i næste folketingssamling fremsætte den fornødne lovgivning som grundlag for etablering af den nye virksomhed EnergiNet Danmark.

Det tilstræbes, at nærværende del af lovforslaget træder i kraft den 1. januar 2005. Det er her lagt til grund, at samtlige netvirksomheder tilslutter sig aftalen mellem Elfor og økonomi- og erhvervsministeren og dermed overdrager ejerandelene i Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission til staten forinden lovens ikrafttrædelse.

Samtidig med at netselskaberne overdrager deres ejerandel i Eltra, Elkraft System og Elkraft Transmission til staten, ændres den nuværende bestemmelse i elforsyningslovens § 35 om statens forkøbsret ved salg af transmissionsnet på 200 kV eller derover eller en netforbindelse til udlandet til at omfatte ikke bare en forkøbsret - med respekt for eksisterende forkøbsrettigheder - men også en pligt til at købe transmissionsnet på 132 kV og derover eller ejerandele i disse net (de regionale transmissionsnet). Køberetten og købepligten introduceres med henblik på, at den uafhængige systemansvars- og transmissionsvirksomhed på sigt - i takt med at de nuværende ejere ønsker at overdrage deres virksomheder - kommer til at omfatte alle net på 132 kV og derover. Med henblik på at kunne effektivere statens købepligt organiseres eller udskilles de regionale transmissionsnet på 132 kV og derover som aktieselskaber.

Med lovforslaget ændres kapitalbegreberne i elforsyningsloven, så der ikke længere skelnes mellem fri og bunden kapital.

Forud for den første elforsyningslov, der trådte i kraft den 1. januar 1977, kunne selskaberne med respekt for de da gældende almindelige selskabsretlige, kommunalretlige og regnskabsmæssige regler frit trække egenkapital ud af virksomhederne.

Med elforsyningsloven fra 1977 indførtes en prisregulering baseret på et »hvile-i-sig-selv« princip. Denne regulering indebar, at selskaberne i priserne for